

28 Rättsfallsregister

Europadomstolens domar den 23 juli 2002 avseende Västberga Taxi AB och Vulic ./.
Sverige och Janosevic ./. Sverige

28.1 Europadomstolen

Europadomstolen prövade svenska skattetilläggs förenlighet med Europakonventionen och fastslog att svenska skattetillägg är att anse som straff i Europakonventionens mening men att det svenska skattetilläggsystemet inte är oförenligt med artikel 6.1 och 6.2 i Europakonventionen. I de aktuella fallen ansågs dock de långa handläggningstiderna vad gäller skattetilläggsfrågorna utgöra en kränkning av artikel 6.1, varför Sverige ådömdes skadestånd.

28.2 Regeringsrätten

RÅ 80 1:75

Påtaglig risk.

RÅ 80 2:29

Beviskrav för fordrans existens.

RÅ 81 1:81

Preciserad fordran.

RÅ 81 2:57

Handlingar i mål hos LR har i sekretesshänseende behandlats enligt 9 kap. 1 § första stycket tredje punkten sekretesslagen, även när handlingarna tillfälligt förvarades hos förvaltningsmyndighet. Utlämnande av handlingarna – som innehåll taxeringsintendentens yrkande om taxering och eftertaxering av en skattskyldig – har inte antagits komma att medföra skada eller men för den skattskyldige.

RÅ 1983 Aa 29

Ej påtaglig risk.

RÅ 84 2:26

Ej påtaglig risk.

RÅ 84 2:97

SKM:s medgivande om hävning ej bindande för domstol. Processramen bestäms av de faktiska omständigheter som SKM åberopat.

RÅ 84 2:98

Granskningsledares behörighet.

RÅ 1984 Aa 50

Ej påtaglig risk.

RÅ 1984 Aa 152

Påtaglig risk.

RÅ 84 Ba 20

Påtaglig risk.

RÅ 1985 Ab 137

Sekretessprövning enligt rakt skaderekvisit; jfr RÅ81 2:57.

RÅ 1986 ref. 103

Behörig domstol för i utlandet bosatt gäldenär.

RÅ 1990 ref. 63

Förutsättningar har ansetts föreligga att meddela interimistiskt beslut om betalningssäkring för krav på arbetsgivaravgifter mot företrädare för juridisk person, trots att den juridiska personen blivit försatt i konkurs innan avgifterna blivit fastställda.

- RÅ 1990 not. 286** Sekretessprövning enligt rakt skaderekvisit; jfr RÅ 1985 Ab 137.
- RÅ 1998 not. 98** RR har inte funnit hinder föreligga mot att betalningssäkra fordran på skattetillägg. Europakonventionens bestämmelser synes emellertid inte ha aktualiserats särskilt i målet.
- RÅ 2004 ref. 68** De svenska reglerna om betalningssäkring för skattefordringar kan tillämpas på fordringar avseende skattetillägg utan att detta står i konflikt med Europakonventionen. Oskuldspresumtionen i art. 6 Europakonventionen anses inte kränkt genom beslut om betalningssäkring om åtgärden vidtas i enlighet med de regler som ställs upp i lagstiftningen. Särskilt höga krav uppställs dock på proportionalitetsprövningen. Vidare uttalas att någon konflikt inte anses föreligga mellan BtSL och anståndsreglerna i SBL.

28.3 Kammarrätterna

- KR:s i Göteborg beslut den 23 april 1997 (mål nr 2329–2330-1997)**
KR:s i Göteborg beslut den 4 maj 2001 (mål nr 2482–2483-2001)
- GRL:s beslut om förvarstagande kan inte överklagas särskilt.
- LR ansåg att SKM inte visat att det förelåg påtaglig risk att bolaget eller företagsledaren försöker undandra sig att betala fordringarna. I KR återopade SKM att bokföringen varit bristfällig, att det funnits negativa kassasaldon, att andelen nollinslag utgjort ca 30 procent av de totala registreringarna, att inkråmet i bolaget var på väg att säljas, att det varit fråga om aktiva åtgärder för att undanhålla intäkter och att bolaget är föremål för indrivning. KR ansåg vid en samlad bedömning att påtaglig risk förelåg för att bolaget och företagsledaren inte kommer att betala skatteskulderna.
- KR:s i Sundsvall beslut den 14 juni 2001 (mål nr 1399-2001)**
- Ett beslut om anstånd med betalning av tillkommande skatt när ett beslut om betalningssäkring föreligger innebär inte annat än att den egendom som omfattas av betalningssäkringen inte kan bli föremål för indrivningsåtgärder och att anståndsbeslutet därför inte medför att beslutet om säkringsåtgärder omintetgörs.
- KR:s i Stockholm beslut den 31 oktober 2001 (mål nr 5546-2001)**
- KR ansåg att SKM:s utredning inte gav tillräckligt stöd för att skattefordran mot bolaget kommer att fastställas och upphävde därför betalningssäkringen. KR fann vidare inte skäl förordna att vidtagna åtgärder skulle bestå till dess hävningsbeslutet vann laga kraft. Detta eftersom målet huvudsakligen rörde bevisfrågor och skäl att befara att gäldenären undanskaffade egendomen på den tid som måste gå från ett beslut om hävning till dess överinstansen hinner pröva ett överklagande eller ett yrkande om inhibition inte hade visats föreligga.
- KR:s i Stockholm beslut den 19 april 2002 (mål nr 2263-2002)**
- Om skattskyldig låtit registrera sig för helårsredovisning trots att omsättningen vida överstiger 1 miljon kr kan betalningssäkring beslutas avseende mervärdesskatt även om beskattningsåret inte gått till ända. Grund för betalningssäkring förelåg då det saknade betydelse att SKM ännu inte hade beslutat om en månadsredovisning.

**KR:s i Stockholm
beslut den 11 juli
2002 (mål nr 4284-
2002)**

KR undanröjde betalningssäkringen eftersom bristerna i bolagets redovisning inte ansågs som tillräckliga för att ifrågasätta bolagets vilja att göra rätt för sig. RR meddelade prövnings-tillstånd den 10 september 2002. RSV återkallade sitt yrkande om betalningssäkring i RR då bolaget betalat fordringarna.

**KR:s i Stockholm
beslut den 11 feb-
ruari 2003 (mål nr
492-03)**

Betalningssäkring kan beslutas för företagsledarens tillgångar för fåmansföretagets skatteskulder trots att skattemyndigheten inte väckt talan om ställföreträdaransvar i allmän domstol.

**KR:s i Göteborg
beslut den 27 mars
2003 (mål nr
2227–2230-03)**

Betalningssäkring beslutades med 12,4 miljoner kr för moms och arbetsgivaravgifter avseende bolagets skulder. Dessutom beslutades om betalningssäkring med 1,4 miljoner kr för vardera av bolagets tre företrädare avseende en ännu inte fastställd fordran för inkomst av tjänst. Dessutom beslutades om betalningssäkring för säkrande av företrädarnas personliga betalnings ansvar för bolaget genom att så mycket av de tre företrädarnas egendom som tillsammans med bolagets egendom svarar mot 12,4 miljoner kr får tas i anspråk genom betalningssäkring.

**KR:s i Jönköping
beslut den 17 okto-
ber 2003 (mål nr
2644-03)**

Betalningssäkring beslutades för 10 miljoner kr för oredovisade intäkter från ett Bermudaregistrerat bolag. Fråga om uppskattning av bolagets vinst och fråga om skattskyldighet i Sverige och prövning angående var den skattskyldige har sin hemvist enligt dubbelbeskattningsavtalet med USA.

**KR:s i Stockholm
beslut den 16 feb-
ruari 2004 (mål nr
8115-03)**

Osanna fakturor hade upprättats i syfte att göra det möjligt för bolag att betala ersättning till s.k. svart arbetskraft och för delägarna att tillgodogöra sig obeskattade medel från bolaget. KR fann att redan den omständigheten att det framstår som sannolikt att osanna fakturor bokförts i bolaget och bolaget således systematiskt hade sökt undandra sig betalning av skatter och avgifter utgjorde tillräcklig grund för antagandet att påtaglig risk förelåg för att bolaget inte skulle komma att betala fordringen.

**KR:s i Stockholm
beslut den 27 maj
2004 (mål nr 712-
04).**

Bestämmelserna om anstånd med betalning av skattetillägg i SBL, vilka medför att SKV efter ansökan av den skattskyldige ska bevilja anstånd med betalning av skattetillägget när den skattskyldige har begärt omprövning av eller till LR överklagat skattetilläggsbeslutet eller beslutet i den fråga som föranlett skattetillägget, förhindrar inte betalningssäkring av skattetillägg.

28.4 Länsrätterna

**LR:s i Mariestad
beslut den 24 juni
1999 (mål nr 1003-
99)**

Den skattskyldige har invänt att han i praktiken inte kunnat förfoga över bolagets tillgångar. LR fann att invändningarna i första hand var av civilrättslig och exekutionsrättslig natur och påpekade att ett beslut om betalningssäkring inte avser någon specifikt utpekad egendom och att vilken egendom som kan betalningssäkras i första hand avgörs i samband med verkställighet av beslutet.

**LR:s i Jönköping
beslut den 3 no-
vember 2000 (mål
nr 1808-00)**

LR har efter den skattskyldiges invändning prövat om hinder har förelegat för att ta lös egendom i förvar och beslutat att egendomen får förbli i förvar tills beslutet om betalningssäkring har verkställts.

28.5 Högsta domstolen

NJA 1984 s. 520

Betydande belopp.

NJA 1990 s. 137

KFM:s åtgärd att växla kvarstadsbelagda medel från USA-dollar till svenska kronor utan att parterna i kvarstadsålet tillstyrkt sådan växling har ansetts utgöra sådant fel för vilket staten ansågs vara skyldig att utge skadestånd.

NJA 1992 s. 280

Beslut om betalningssäkring för ännu inte fastställt fordran utgör inte tillräcklig bevisning för staten för att begära gäldenär i konkurs. Senare beviljades resning och beslutet om konkurs upphävdes (se HD:s beslut den 10 oktober 1996, Ö 1804/96, som inte har publicerats i NJA).

**NJA 2004 s. 299
I och II**

HD har konstaterat att en företrädare för juridisk person inte kan göras ansvarig för obetalda skatter och avgifter, under tidsperioden den 1 november 1997–2003, i de fall där SKV fattar ett omprövningsbeslut för den juridiska personen avseende tidigare beskattningsperioder, och skatten förfaller till betalning efter den tidpunkt då konkurs inträffat eller företrädaren för den juridiska personen har utträtt ur bolagets styrelse.

28.6 Hovrätterna

RH 1993:112

Förvaringskostnads betydelse för rätt till omedelbar försäljning av kvarstadsbelagd bil.